

LÆRERVEJLEDNING TIL 'UD I FELTEN: FUGLE'

I Jordens Dag-hæftet om fugle, består de første sider om information og småopgaver, hvor eleverne stifter bekendtskab med fugle i Danmark og verden. Eleverne bliver introduceret til fugles betydning i verden, deres udseende og hvordan man arbejder for at hjælpe fugle andre steder i verden.

De sidste to sider af hæftet består af opgaven 'Ud i felten', hvor dine elever skal gå på opdagelse i deres lokalområde - eller måske bare deres egen have. Opgaven kan laves enkeltvis eller i grupper. Eleverne skal finde en eller flere småfugle eller ænder, og tage noter, der beskriver fuglens udseende og farver. De kan bruge den medfølgende skabelon til at angive fuglens farver.

Når eleverne har farvelagt og taget noter, kan de forsøge at artsbestemme. Det kan de gøre ved hjælp af Dansk Ornitologisk Forenings opslag, der findes online og som app til mobilen. Du finder begge dele ved at scanne QR-koderne.

DOF: Dansk Ornitologisk Forenings fugleopslag online.

iPhone: DOF's Fuglebog er en fugle-bestemmelsesbog som app.

Android: DOF's Fuglebog er en fugle-bestemmelsesbog som app.

Howdan hænger opgaven sammen med Verdensmålene?

Mange fuglearter verden over er truede, og en stor årsag til dette er ødelæggelse af deres naturlige levesteder.

Vi ved, at ødelæggelse af naturen - om det er til landbrug, udvikling af by eller andet - stresser dyr og tvinger dem tættere på husdyr og mennesker. Dette giver mulighed for, at sygdomme blandt vilde dyr spredt sig til os, hvilket gør det endnu vigtigere at handle for at beskytte levesteder.

Særligt Verdensmål nummer 14 og 15 handler om at beskytte biodiversiteten - det vil sige mangfoldigheden af dyr og planter - men alle Verdensmålene er på den ene eller anden måde afhængige af sunde økosystemer og biodiversitet.

I dette hæfte lærer dine elever om Danmarks og verdens fugle, og derigennem at de selv spiller en rolle i at passe på dyrelivet i deres eget lokalområde.

Verdensmål 15 handler om, at vi skal beskytte, genoprette og støtte bæredygtig brug af økosystemer på land, fremme bæredygtigt skovbrug, bekæmpe ørkendannelse samt standse jordforringelser og tab af biodiversitet.

Ifølge de nyeste tal er Danmark det mest intensivt opdyrkede land i Europa, og det monotone marklandskab gør det svært for mange planter og dyr, der har brug for særlige levesteder. Men heldigvis er der også nogle fremskridt for biodiversiteten i Danmark. Siden 1990 er den del af landet, som er dækket af skov, steget fra 5.445 til 6.333 kvadratkilometer. Det er desuden blevet besluttet at oprette 15 nye naturnationalparker og udlægge næsten 75.000 hektarer urørt skov.

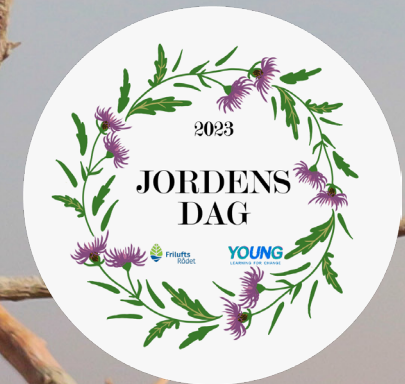

Verdensmål 14 handler om at forbedre og beskytte livet i verdens have. Der skal langt mindre forurening ud i havene, overfiskeri skal stoppes, og så skal vi blive meget bedre til at beskytte havets økosystemer.

Det står ikke godt til i de danske farvande. Det skyldes blandt andet mange år med hårdhændede fiskerimetoder, som har ødelagt havbunden, samt forurening med plastik og andre stoffer. Især med udledninger fra vores intensive landbrug. Dog er der også sket sejre for det danske havmiljø i de seneste år. Siden 1989 er andelen af forurenende stoffer i havet faldet med 75 procent, iltvindet har været støt faldende de sidste 30 år, og så kan de danske bade­gæster glæde sig over badevand i verdensklasse.

Fra verdensmaal.org

UD I FELTEN: FUGLE

YOUNG
LEARNING FOR CHANGE

FN Byens skoletjeneste
Gratis undervisning om FN's Verdensmål for alle trin i grundskolen.
www.un.dk/skoler

NAVN:
KLASSE:

FUGLE I DANMARK

I Danmark har vi omkring 400 forskellige fuglearter. Cirka halvdelen af dem, er ynglefugle. Det betyder, at de lægger æg og får unger i Danmark. Resten af vores fuglearter er i Danmark som trækfugle, der er her midlertidigt, hvorefter de flyver andre steder hen.

FUGLE OG VERDENSMÅLENE

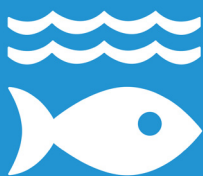
Mange fuglearter verden over er truede, og en stor årsag til dette er ødelæggelse af deres naturlige levesteder.

Vi ved, at ødelæggelse af naturen - om det er til landbrug, udvikling af by eller andet - stresser dyr og tvinger dem tættere på mennesker. Dette giver mulighed for, at sygdomme blandt vilde dyr spredt sig til os, hvilket gør det endnu vigtigere at handle for at beskytte dyrenes naturlige levesteder.

Særligt Verdensmål nummer 14 og 15 handler om at beskytte biodiversiteten - det vil sige hvor mange forskellige arter, der er i naturen - men alle Verdensmålene er på den ene eller anden måde afhængige af sunde økosystemer og biodiversitet.

I dette hæfte lærer du om Danmarks og verdens fugle, og om hvordan du kan være med til at hjælpe Verdensmål 14 og 15.

14 LIVET I HAVET

15 LIVET PÅ LAND

NÆSTEN HALVDELEN AF DANSKE YNGLEFUGLE ER TRUEDE.

FUGLENS NÆB

Ved at kigge på fugles næb, kan vi lære om, hvad de æder og hvordan. Kan du finde ud af, hvad de forskellige fuglenæb herunder, er gode til bare ved at se på dem?

Tegn en streg fra hver fugl hen til det, du tror, fuglen bruger sit næb til. Find løsningen på næste side.

HAKKE I TRÆER

ÅBNE KOGLER

FANGE INSEKTER

ÆDE FRØ OG BÆR

BORE I SAND

FILTRERE VAND FOR SMÅDYR

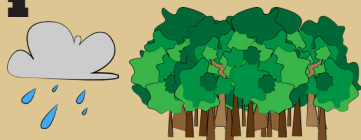
LEVESTEDER: HVEM BOR HVOR?

Fugles udseende kan fortælle os om, hvor de lever, hvordan og hvad de spiser. Kan du gætte, hvilke fugle, der bor ved levestederne, der gemmer sig i rebusserne, bare ved at se på dem? Angiv tallet for hvert levested i rebusserne ud fra fuglene herunder. De rigtige svar finder du på næste side.

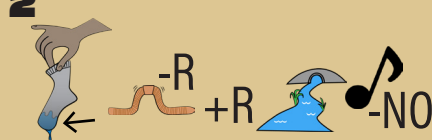
LEVESTEDER

Fugle har brug for gode levesteder for at overleve. Levesteder er der, hvor fuglene kan finde mad og ly, og hvor de kan bygge rede. Løs rebusserne herunder for at afsløre forskellige levesteder for fugle verden over. Du finder løsningerne på næste side.

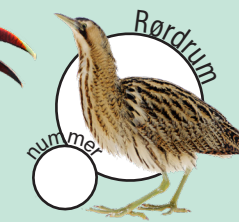
1

2

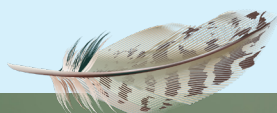
3

FUGLE VERDEN OVER

Verden har op mod 11.000 forskellige fuglearter. Cirka 4.000 af dem er trækfugle. I verdens nordlige regioner, såsom Canada og Skandinavien, flyver mange arter sydpå om vinteren. Særligt de insektspisende fugle har svært ved at finde føde om vinteren. I verdens tropiske områder, er der færre trækfugle, da de lettere kan finde føde året rundt.

Trækfugle har en stor betydning for planetens økosystem, blandt andet fordi de hjælper med at sprede frø og bestøve blomster. Ud over dette, er fugle faktisk også med til at skabe jobs gennem turisme, uddannelse, forskning og fritidsaktiviteter, såsom fotografi af fugle og fuglekiggeri.

BIODIVERSITET BETYDER
HVOR MEGET FORSKELLIGT
LIV, DER LEVER I NATUREN.

TØR DU PRØVE

Den **UMULIGE** quiz?

Er du en fuglekonge eller dompap til Verdensmålene?

Test din viden i den umulige quiz om Verdensmålene og se, om du kan gennemføre den før din sidemakker!

Scan QR koden for at komme i gang.

LØSNINGER
Fuglens næb: Stor Flagspætte - hakke i træer, Skeand - filtrere vand for smådyr, Dompap - æde frø og bær, Lille Korsnæb - åbne kogler, Blåmejse - fange insekter, Strandskade - bore i sand, Levesteder: Rebuss 1 - regnskov, rebuss 2 - vådområder, rebuss 3 - klippekyst, Levesteder: Hvem bor hvor?: Lunde - nummer 3, Rødnæbbet tukan - nummer 1, Rørtrum - nummer 2.

GENOPBYGNING AF LEVESTEDER I CANADA OG SKOTLAND

Over hele verden arbejder folk på at passe på biodiversiteten. FN's Miljøprogram, forkortet UNEP, arbejder med at passe på miljøet verden over. Her er to eksempler på lande, UNEP selv fremhæver, hvor man genopretter levesteder for at bevare biodiversiteten og bygge en bæredygtig fremtid.

CANADA: SKABER OG FORBEDRER NATUR

I provinsen Ontario i Canada, skaber og forbedrer man mere end 1.500 hektarer græsland. Projektet hedder "The Grassland Stewardship Initiative" og formålet er at beskytte truede fuglearter, såsom fuglen Bobolink og Englærke, og forbedre kvaliteten af jorden, så den bedre kan optage kulstof.

SKOTLAND: BYPARKER I TRIVSEL

I Skotlands største by, Glasgow, bruger man udstillinger af 10.000 års lokalhistorie til at få folk til at besøge den genoprettede "Seven Lochs Wetland Park". Parken er vådområde på 16 km² og har til formål at fremme trivlsen i lokalsamfundet og være et trygt sted for dyrelivet, inklusiv det livlige fugleliv.

Kilde: FN's Miljøprogram, UNEP og Seven Lochs Wetland Park

Bobolink er en sangfugl, der hører til slægten Trupialer, som kun findes i Amerika.

FUP ELLER FAKTA?

Quiz hinanden i disse 5 hurtige sandt eller falsk spørgsmål om fugle. Kan I svare rigtigt på dem alle? Se svarene nederst.

	det' FAKTA!	det' FUP!
1. Fugle bygger kun rede i træer.	☐	☐
2. Der er 11.000 fuglearter i verden.	☐	☐
3. Alle fugle har fjer.	☐	☐
4. Trækfugle bor ét sted hele året rundt.	☐	☐
5. Man kan selv hjælpe det lokale fugleliv.	☐	☐

1 : Fup, 2: Fakta, 3: Fakta, 4: Fup, 5: Fakta - du kan hjælpe fugle- og dyrelivet hvor du bor ved at lære om de fugle, der bor i din have, sætte føde og vand ud til dem om vinteren, lade en del af din have stå urørt/vildt og lade gamle og døde træer stå. Gamle træer er vigtige for svampe, insekter og fugle.

UD I FELTEN:

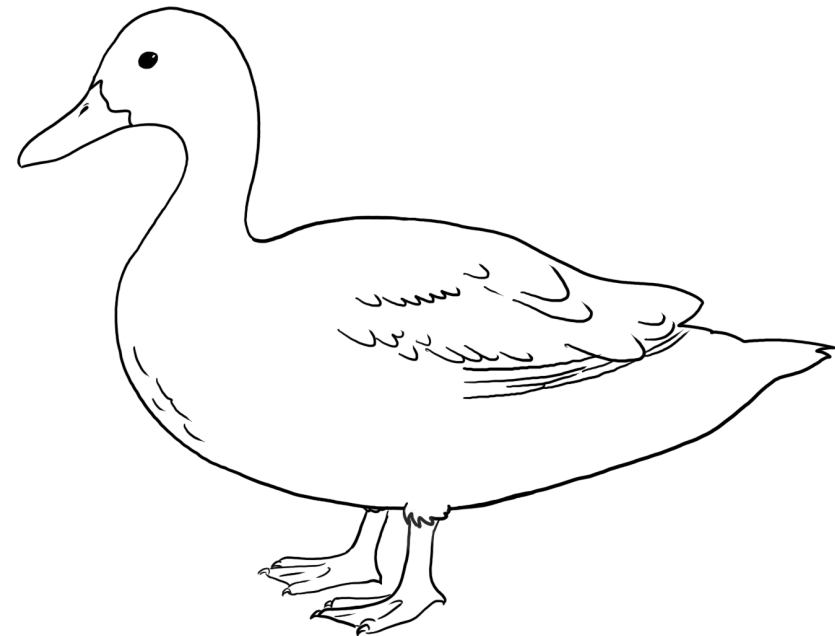
Hvilke andefugle kan du finde?

Beskriv fuglen: Hvordan ser den ud, hvor er den, har den særlige kendetegn?

Farvelæg fuglen og tegn særlige kendetegn, på skabelonen herunder. Tag noter på venstre side. Så kan du lettere huske fuglen, og artsbestemme den nu eller senere.

Beskriv fuglens lyd.

Tegn fuglens næb.

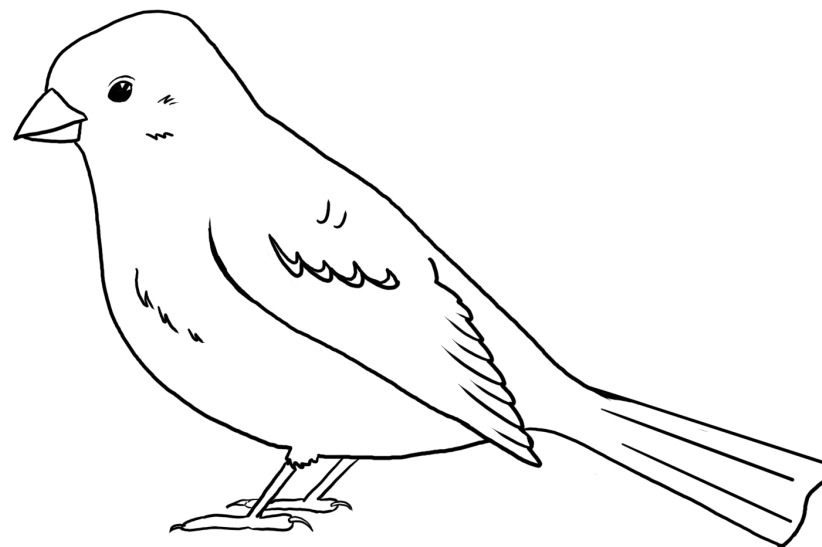

UD I FELTEN:

Hvilke småfugle kan du finde?

Beskriv fuglen. For eksempel: Hvordan ser den ud, hvor befinder den sig, har den særlige kendetegn?

Farvelæg fuglen og tegn særlige kendetegn, på skabelonen herunder. Tag noter på venstre side. Så kan du lettere huske fuglen, og artsbestemme den nu eller senere.

Beskriv fuglens lyd.

Tegn fuglens næb.